

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. ประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 135 คน ประกอบด้วย
  - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ อันได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ รวม 27 คน
  - 1.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ อันได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ รวม 69 คน
  - 1.3 ครูอาจารย์หรือบุคลากรที่โรงเรียนแต่งตั้งเป็นการภายในให้ทำหน้าที่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก ซึ่ง

กรมสามัญศึกษามีอัตราตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนให้โรงเรียนไม่ครบทุกฝ่าย รวม 66 คน

2. ตัวอย่างประชากร ได้แก่ กลุ่มครูอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ นอกเหนือจากการเป็นครูผู้สอนในสายงานบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง งานบริการ และงานบริหารความสัมพันธ์ชุมชน รวมประชากรครูจำนวน 985 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากประชากรครู อาจารย์ ในแต่ละสายงาน สายงานละ 6 คน สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขนาดใหญ่ สายงานละ 2 คน สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขนาดกลาง สายงานละ 1 คน สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขนาดเล็ก ได้ตัวอย่างประชากรรวมทั้งสิ้น 318 คน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ใช้สอบถามผู้บริหารและครู อาจารย์ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำแนกออกเป็น 6 ชุด

ชุดที่ 1 ใช้สอบถามผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ สอบถามสภาพการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 6 ข้อ สอบถามปัญหาการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน

ชุดที่ 2 ใช้สอบถามผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ และครูอาจารย์ในสายงานธุรการ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานธุรการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ

สอบถามสภาพการดำเนินงานธุรการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)

จำนวน 6 ข้อ สอบถามปัญหาการดำเนินงานธุรการในโรงเรียน

ชุดที่ 3 ใช้สอบถามผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูอาจารย์ในสายงาน
วิชาการ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ
สอบถามสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 11 ข้อ
สอบถามสภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)
จำนวน 11 ข้อ สอบถามปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน

ชุดที่ 4 ใช้สอบถามผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายปกครอง และครูอาจารย์ในสายงาน
ปกครอง เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ
สอบถามสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ
สอบถามสภาพการดำเนินงานปกครองในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)
จำนวน 6 ข้อ สอบถามปัญหาการดำเนินงานปกครองในโรงเรียน

ชุดที่ 5 ใช้สอบถามผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ และครูอาจารย์ในสายงานบริการ
เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานบริการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ
สอบถามสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 10 ข้อ
สอบถามสภาพการดำเนินงานบริการในโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)

จำนวน 10 ข้อ สอบถามปัญหาการดำเนินงานบริการในโรงเรียน

ชุดที่ 6 ใช้สอบถามผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ที่รับผิดชอบงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานบริการความสัมพันธ์กับชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 9 ข้อ สอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ สอบถามสภาพการดำเนินงานบริการความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) จำนวน 6 ข้อ สอบถามปัญหาการดำเนินงานบริการความสัมพันธ์ของโรงเรียน

ค. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ง. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการคำนวณ ดังนี้

1. ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง งานบริการ และงานบริการความสัมพันธ์กับชุมชน ใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง งานบริการ และงานบริการความสัมพันธ์กับชุมชน ใช้การหาค่าเฉลี่ย

มีดัชนีเลขคณิต (X) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จากการตอบแบบสอบถามของ ผู้บริหารและครู อาจารย์ สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ได้ดังนี้

1. สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สภาพภาพของผู้บริหาร ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิง คือ เพศชายร้อยละ 70.09 และเพศหญิงร้อยละ 29.91 ส่วนมากมีอายุราชการอยู่ ระหว่าง 16-20 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ทางการบริหารระหว่าง 6-10 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ และพักอาศัยอยู่ในบ้านพักภายในโรงเรียน

1.2 สภาพภาพของครูอาจารย์ ครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเพศหญิงร้อยละ 54.02 และเพศชายร้อยละ 45.98 ส่วนมากมีอายุราชการอยู่ ระหว่าง 11-15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ และพักอาศัยอยู่ในบ้านพักภายในโรงเรียน

2. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

2.1 สภาพการจัดและดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไป จากการตอบแบบ สอบถามของผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้อง กันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไป โดยสรุปได้ดังนี้

การจัดองค์การ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.65) เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านการจัดองค์การ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.30 การจัดทำแผนภูมิโครงสร้างการบริหารโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 88.41 คือ การกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน

การจัดระบบสารสนเทศและแผนงาน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านการจัดระบบสารสนเทศและแผนงาน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.55 คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รองลงมา ร้อยละ 89.86 คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สารสนเทศต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบ

การบริหารงานบุคคล จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.55 คือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร รองลงมา ร้อยละ 97.10 คือ การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครูอาจารย์และบุคลากรในโรงเรียน

การจัดอาคารสถานที่ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการจัดกิจกรรมดำเนินงานด้านการจัดอาคารสถานที่ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.55 คือ การก่อสร้างซ่อมแซมบำรุงรักษา และพัฒนาอาคารสถานที่ รองลงมา ร้อยละ 97.10 คือ การวางแผนใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

การจัดระบบการสื่อสารและการคมนาคม จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านการจัดระบบการสื่อสารและการคมนาคม โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ

85.51 คือ การจัดหาอุปกรณ์การสื่อสาร และยานพาหนะให้เพียงพอกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 84.06 คือ การควบคุมการใช้เครื่องมือสื่อสารและยานพาหนะของโรงเรียน

การประชาสัมพันธ์โรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงาน ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.71 คือ การจัดทำเอกสารเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 76.81 คือ การมอบหมายบุคลากรรับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2.2 สภาพการจัดและดำเนินงานด้านงานธุรการ จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และครู อาจารย์โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านงานธุรการ โดยสรุปได้ดังนี้

การวางแผนงานธุรการ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้าน การวางแผนงานธุรการ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 86.57 คือ การจัดทำแผนงานและโครงการ ของฝ่ายธุรการ รองลงมา ร้อยละ 83.58 คือ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายธุรการ

งานสารบรรณ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านงานสารบรรณ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 100 คือ การจัดบุคลากรรับผิดชอบงานสารบรรณ การลงทะเบียนรับ-ส่ง หนังสือราชการตามระเบียบงานสารบรรณ และรองลงมา ร้อยละ 91.04 คือ การเผยแพร่คำสั่ง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรทราบและถือปฏิบัติ

งานการเงินและบัญชี จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ทั้งหมด เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านงานการเงินและบัญชี โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 คือ การดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประเภทต่าง ๆ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่ฝ่ายต่าง ๆ การเบิกจ่ายเงินเดือน-ค่าจ้าง และเงินสวัสดิการของบุคลากร และรองลงมา ร้อยละ 98.51 คือ การจัดทำหลักฐานการรับ-จ่ายเงินหรือหลักฐานอื่น ๆ

งานพัสดุ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านงานพัสดุ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 คือ การจัดซื้อ จัดจ้างตามระเบียบงานพัสดุ รองลงมา ร้อยละ 94.03 คือ การจัดทำบัญชีและทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์

งานทะเบียนสถิติ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านงานทะเบียนสถิติ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 คือ การจัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการ และลูกจ้าง การจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการของข้าราชการ และลูกจ้าง รองลงมา ร้อยละ 88.06 คือ การจัดทำทะเบียนอาคารสถานที่ของโรงเรียน

การประเมินผลงานบุคลากร จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลงานบุคลากร โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.16 คือ การติดตาม ประเมินผลงานของฝ่ายบุคลากร รองลงมา ร้อยละ 59.70 คือ การใช้ผลการประเมินเป็นแนวทางปรับปรุงงานบุคลากร

2.3 สภาพการจัดและดำเนินงานด้านงานวิชาการ จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และครูอาจารย์โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านงานวิชาการ โดยสรุปได้ดังนี้

การวางแผนงานวิชาการ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านการวางแผนงาน วิชาการ โดยระบบกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 92.65 คือ การจัดระบบการบริหารงานวิชาการออกเป็น ทมวดวิชา กลุ่มวิชา รองลงมา ร้อยละ 72.06 คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของฝ่ายวิชาการ

การจัดแผนการเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดแผนการเรียน โดยระบบกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.12 คือ การจัดแผนการเรียน โดยมุ่งสนอง จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร รองลงมา ร้อยละ 64.71 คือ การประสานแผนการเรียนกับสถาบันอื่นๆ เพื่อการศึกษาต่อ หรือ การประกอบอาชีพของนักเรียน

การจัดตารางสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็น สอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดตารางสอนโดยระบบ กิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.82 คือ การจัดทำตารางสอนรวมประจำภาค เรียน รองลงมา ร้อยละ 73.53 คือ การจัดทำตารางสอนเฉพาะของครู เป็นรายบุคคล

การจัดครูเข้าสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็น สอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดครูเข้าสอน โดยระบบ กิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.88 คือ การจัดครูเข้าสอนโดยให้ตรงตาม วุฒิ และประสบการณ์ รองลงมา ร้อยละ 76.47 คือ การจัดครู เข้าสอนแทนในกรณีที่มิครูลา หรือไปราชการ

การพัฒนาการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู

อาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.24 คือ การจัดสอนซ่อมเสริม และให้การสนับสนุนนักเรียนที่เรียนดี รongลงมา ร้อยละ 83.82 คือ การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดการสอน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.71 คือ การจัดทำแผนการสอนและโครงการสอนรายวิชา รongลงมา ร้อยละ 83.82 คือ การจัดห้องเรียน และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนาครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการพัฒนาครูอาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.18 คือ การจัดประชุมครูประจำเดือน รongลงมา ร้อยละ 86.76 คือ การจัดกิจกรรมนิเทศภายใน

การจัดกิจกรรมนักเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.12 คือ การจัดทำหรือโครงการจัดกิจกรรมนักเรียน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ รongลงมา ร้อยละ 91.18 คือ การจัดกิจกรรมนักเรียนโดยให้สอดคล้องกับคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน และเป็นโอกาสให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ

การวัดและประเมินผลการเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.18 คือ การสร้างและ

ปรับปรุงเครื่องมือ ในการวัดผลการเรียนตามจุดประสงค์ของแต่ละวิชา รองลงมา ร้อยละ 88.24 คือการรายงานผลการเรียนตามระเบียบการวัดผลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

การจัดทำทะเบียนนักเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดทำทะเบียนนักเรียน โดยระบบกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 100 คือ การจัดทำหลักฐานทะเบียนนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 83.82 คือ การกรอกข้อความไว้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

การประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการโดยระบบกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 63.24 คือ การตรวจหลักฐานการดำเนินงานวิชาการ รองลงมา ร้อยละ 54.41 คือ การจัดให้มีการประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการ

2.4 สภาพการจัดและดำเนินงานด้านงานปกครอง จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และครู อาจารย์ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านงานปกครอง โดยสรุปได้ดังนี้

การวางแผนงานปกครอง จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการวางแผนงานปกครอง โดยระบบกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 73.53 คือ การจัดทำแผนงานโครงการ และปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง รองลงมา ร้อยละ 64.71 คือการจัดทำเอกสารคู่มือเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เผยแพร่ ครูอาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง

การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้าน

การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียนโดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 การจัดให้มีครู อาจารย์ ทำหน้าที่ ครูเวรประจำวัน รองลงมา ร้อยละ 91.18 คือ การจัดเจ้าหน้าที่รักษาเวรยามในเวลากลางคืน

การส่งเสริมความเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกฝังความมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.06 คือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม รองลงมา ร้อยละ 95.59 คือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังความเป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรมที่งดงาม

การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนโดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.24 คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม และอบรมนักเรียนในชั้นเรียน รองลงมา ร้อยละ 82.35 คือ การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือ ในการป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 คือ การปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยวิธีต่าง ๆ รองลงมา ร้อยละ 69.12 คือ การกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อความเป็นประชาธิปไตย

การประเมินผลงานปกครอง จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู

อาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลงานปกครอง โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.88 คือ การติดตามประเมินผลงานปกครอง

2.5 สภาพการจัดและดำเนินงานด้านงานบริการ จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และครู อาจารย์ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการดำเนินงานด้านงานบริการ โดยสรุปได้ดังนี้

การวางแผนงานบริการ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการวางแผนงานบริการ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.29 คือ การเก็บรวบรวมสถิติข้อมูล ประกอบการวางแผนงานบริการ รองลงมา ร้อยละ 57.35 คือ การจัดทำแผนงานและโครงการของฝ่ายบริการ

การจัดบริการหอพักนักเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการจัดบริการหอพักนักเรียน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.47 คือ การจัดครู อาจารย์ รับผิดชอบดูแลนักเรียน ในหอพัก การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้ประจำหอพัก ไว้บริการนักเรียนในแต่ละหอพัก และรองลงมา ร้อยละ 73.53 คือ การควบคุม ดูแลนักเรียนในหอพักในมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่เสมอ

การใช้บริการทางโภชนาการ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการจัดดำเนินงานด้านให้บริการทางโภชนาการ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.80 คือ การจัดบุคลากรรับผิดชอบงานโภชนาการ รองลงมา ร้อยละ 79.41 คือ การจัดบริการอาหารแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ

การให้บริการอุปกรณ์การเรียนและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแก่นักเรียน
จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครู อาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการอุปกรณ์การเรียน และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแก่นักเรียน โดยระบุงิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.53 คือ การแจกจ่าย อุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้า และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแก่นักเรียน รองลงมา ร้อยละ 76.47 คือ การจัดหาอุปกรณ์รับผิดชอบจัดหาอุปกรณ์การเรียน และเครื่องใช้สำหรับบริการแก่นักเรียน

การให้บริการน้ำดื่มน้ำใช้ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการน้ำดื่มน้ำใช้ โดยระบุงิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 คือ การให้บริการน้ำดื่มน้ำใช้แก่นักเรียน รองลงมา ร้อยละ 95.59 คือ การจัดหาแหล่งน้ำ ไว้บริโภคน้ำ และอุปโภคภายในโรงเรียน

การให้บริการทางสุขภาพอนามัย จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการทางสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน โดยระบุงิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.53 คือ การบริการดูแลรักษาสุขภาพ และให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ แก่นักเรียน รองลงมา ร้อยละ 95.59 คือ การจัดสถานที่ไว้บริการทางสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน

การให้บริการห้องสมุด จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการห้องสมุด โดยระบุงิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.18 คือ การจัดทำบัตรรายการ รองลงมา ร้อยละ 89.71 คือ การกำหนดระเบียบการใช้ห้องสมุดและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

การให้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์ จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้บริหาร และ

ครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.18 คือ การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ขอใช้บริการตามความเหมาะสม รองลงมา ร้อยละ 89.71 คือ ดำเนินการซ่อมแซมและบำรุงรักษา สภาพวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้

การให้บริการแนะแนวและการสังคมสงเคราะห์ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการแนะแนว และการสังคมสงเคราะห์ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.76 คือ การให้การแนะแนวอาชีพ การศึกษาต่อ การพัฒนาบุคลิกภาพ และอื่น ๆ รองลงมา ร้อยละ 82.35 คือ การบริการให้คำปรึกษา

การประเมินผลงานบริการ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลงานบริการ โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.82 คือ การติดตามประเมินผลงานบริการ รองลงมา ร้อยละ 51.47 คือ การนำผลการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานบริการ

2.6 สภาพการจัดและดำเนินงานด้านการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร และครู อาจารย์ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับมาก โดยสรุปได้ดังนี้

การวางแผนงานการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการวางแผนงานการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.46 คือ การวางแผนงาน และจัดทำโครงการเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์กับ

ชุมชน

การสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 100 คือ การกำหนดให้มีอุดมการณ์และสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 83.61 คือ การจัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ชุมชน

การให้บริการแก่ชุมชน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการให้บริการแก่ชุมชน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.25 คือ การบริการให้ข่าวสาร ข้อมูล ความเคลื่อนไหวของโรงเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ รองลงมา ร้อยละ 73.77 คือ การให้บริการด้านวิชาการ การอาชีพ การอนามัย การเกษตร ฯลฯ แก่ชุมชน

การรับความสนับสนุนจากชุมชน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการรับความสนับสนุนจากชุมชน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.44 คือ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณารับความสนับสนุนจากชุมชน รองลงมา ร้อยละ 73.77 คือ การจัดทำหลักฐาน การรับบริการด้านต่าง ๆ จากชุมชน

การเป็นผู้นำและพัฒนาชุมชน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการเป็นผู้นำและพัฒนาชุมชน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.44 คือ การเข้าเป็นกรรมการดำเนินงาน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน รองลงมา ร้อยละ 77.05 คือ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน

การประเมินผลงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ เห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการดำเนินงานด้านการประเมินผลงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน โดยระบุกิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.82 คือการนำผลการประเมินผลงานบริหารสัมพันธ์กับชุมชนเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน

3. ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

3.1 ปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไป จากการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัด และดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไป ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการจัดองค์การ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดองค์การ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ โรงเรียนขาดการที่แจ้งให้บุคลากรทราบและเข้าใจโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาคือ การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรยังไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.88$)

ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศและแผนงาน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศและแผนงาน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือขาดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือขาดเครื่องมือและระบบการจัดเก็บข้อมูล ($\bar{X} = 3.49$)

ปัญหาการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนบุคลากร ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมาคือ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน

พัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 3.55$)

ปัญหาการจัดอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ อาคารเรียนและอาคารประกอบยังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือขาดอุปกรณ์ และเครื่องมือที่เหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่ในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$)

ปัญหาการจัดระบบการสื่อสารและการคมนาคม ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบการสื่อสารและการคมนาคม พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องมือสื่อสาร ($\bar{X} = 2.39$) รองลงมาคือ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือในการจัดระบบการสื่อสารและการคมนาคม ($\bar{X} = 2.37$)

ปัญหาการประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.48$) รองลงมาคือ บุคลากรให้ความสำคัญต่องานประชาสัมพันธ์โรงเรียนน้อย ($\bar{X} = 2.69$)

3.2 ปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานธุรการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานธุรการ ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการวางแผนงานธุรการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานธุรการ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ได้รับงบประมาณล่าช้า ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ ข้อมูลขาดความสมบูรณ์และไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.08$)

ปัญหาทางงานสารบรรณ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับงานสารบรรณ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรผู้ทำหน้าที่ต้องรับภาระงานสอนมากเกินไปจนไม่สามารถปฏิบัติงานสารบรรณได้เต็มที่ ($\bar{X} = 3.35$) รองลงมาคือ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านงานสารบรรณ ($\bar{X} = 3.16$)

ปัญหาทางการเงินและบัญชี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ระบบการกำกับติดตามและควบคุมการดำเนินงานทางการเงินและบัญชีของโรงเรียนยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมาคือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ทางการเงินและบัญชีมีความรู้ และประสบการณ์ไม่ตรงกับหน้าที่ ($\bar{X} = 2.48$)

ปัญหาทางพัสดุ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับงานพัสดุ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ การจัดซื้อจัดจ้างยังไม่คล่องตัว ($\bar{X} = 2.59$) รองลงมาคือ บัญชีพัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ของโรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.47$)

ปัญหาทางทะเบียนสถิติ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับงานทะเบียนสถิติ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ การจัดทำทะเบียนอาคารสถานที่ไม่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.53$) รองลงมาคือขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลและระบบการให้บริการข้อมูลที่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.49$)

ปัญหาการประเมินผลงานบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลงานบุคลากร พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดเครื่องมือและวิธีการในการประเมินผลงานบุคลากร ($\bar{X} = 2.83$) รองลงมาคือขาดข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการประเมินผลงานบุคลากร ($\bar{X} = 2.73$)

3.3 ปัญหาการจัดและดำเนินงานวิชาการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานวิชาการ ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการวางแผนงานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครู
อาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานและโครงการ
($\bar{X} = 3.09$) รองลงมาคือ ขาดข้อมูล แหล่งข้อมูล และระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เชื่อถือได้
($\bar{X} = 3.04$)

ปัญหาการจัดแผนการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้
สูงสุดคือ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.63$)
รองลงมาคือ นักเรียนมีจำนวนน้อยเกินไปที่จะจัดแผนการเรียนเพื่อสนองความต้องการผู้เรียนได้
อย่างแท้จริง ($\bar{X} = 2.89$)

ปัญหาการจัดตารางสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดตารางสอน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้
สูงสุดคือ ครูอาจารย์ต้องทำหน้าที่สอนทั้งในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา จึงไม่
สามารถจัดตารางสอนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.78$) รองลงมาคือ ไม่ได้กำหนดให้ผู้ที่
รับผิดชอบดำเนินการจัดตารางสอนไว้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.77$)

ปัญหาการจัดครูเข้าสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้
สูงสุดคือ ปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์จึงไม่สามารถเฉลี่ยครูอาจารย์ให้กลุ่มวิชา และ/หรือ
หมวดวิชาได้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือ มีการโยกย้ายสับเปลี่ยนครูอาจารย์ใน
โรงเรียนบ่อย ทำให้ประสบปัญหาในการจัดครูเข้าสอน ($\bar{X} = 3.17$)

ปัญหาการพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหาร
และครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาการเรียนการ
สอน ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมาคือ ครูอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการพัฒนาการ
เรียนการสอน ($\bar{X} = 3.05$)

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและ
ครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแหล่งวิทยากรเพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.38$)
รองลงมาคือขาดแคลนสื่อการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
($\bar{X} = 3.37$)

ปัญหาการพัฒนาครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวม
ที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุไว้สูงสุด ขาดแคลนแหล่งความรู้ที่จะศึกษาเพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.36$)
รองลงมาคือ ขาดการประสานงานกับสถาบันทางการศึกษา เพื่อพัฒนาครูอาจารย์ทางด้านวิชาการ
($\bar{X} = 3.34$)

ปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์
ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาคือ
ครูอาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาร่วมมือกันดำเนินการจัดกิจกรรม
นักเรียนได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.43$)

ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่

ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.72$) รองลงมาคือ ขาดเครื่องมือที่จะใช้วัด และประเมินผลการเรียนที่ได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 2.47$)

ปัญหาการจัดทำทะเบียนนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ การจัดทำทะเบียนนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.38$) รองลงมาคือขาดระบบการจัดเก็บและระบบการให้บริการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.34$)

ปัญหาการประเมินผลงานฝ่ายวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลงานฝ่ายวิชาการ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหาร และครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาคือ ขาดเครื่องมือและวิธีการประเมินผล ($\bar{X} = 2.87$)

3.4 ปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานปกครอง จากการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานปกครองของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏ ผลดังนี้

ปัญหาการวางแผนงานปกครอง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานปกครอง พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครู อาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ข้อมูลขาดความสมบูรณ์และไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้วางแผนงาน ปกครอง ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ ขาดการประสานงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานตามแผนงาน และโครงการอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.28$)

ปัญหาการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน โดย พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดการประสานงานจาก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสนับสนุนส่งเสริม ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมาคือ ชาดเครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.07$)

ปัญหาการส่งเสริมความเป็นผู้มีวิสัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน
ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเป็นผู้มีวิสัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรขาดการให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมาคือขาดการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อให้การส่งเสริมไม่หยุดชะงัก ($\bar{X} = 3.42$)

ปัญหาการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดการประสานกับผู้ปกครอง นักเรียน ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือ บุคลากรขาดการให้ความร่วมมืออย่างจริงจังและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.38$)

ปัญหาการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรขาดการให้ความร่วมมืออย่างจริงจังและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.24$) รองลงมาคือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา ($\bar{X} = 3.09$)

ปัญหาการประเมินผลงานฝ่ายปกครอง ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลงานฝ่ายปกครอง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.39$) รองลงมาคือ บุคลากรขาดการให้ความร่วมมือในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.07$)

3.5 ปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานบริการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานบริการของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการวางแผนงานบริการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดวางแผนงานบริการ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนงานและโครงการ ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมาคือ ขาดการประสานงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ ($\bar{X} = 3.05$)

ปัญหาการจัดบริการหอพักนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการหอพักนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ อาคารสถานที่ ที่ใช้เป็นหอพักนักเรียนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนในหอพัก ($\bar{X} = 3.02$)

ปัญหาการให้บริการทางโภชนาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการทางโภชนาการ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ อาคารสถานที่ยังไม่เอื้อต่อการให้บริการด้านโภชนาการแก่นักเรียน ($\bar{X} = 2.76$) รองลงมาคือ ขาดการติดตามประเมินผลการให้บริการทางโภชนาการ ($\bar{X} = 2.51$)

ปัญหาการให้บริการอุปกรณ์การเรียน และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการอุปกรณ์การเรียน และเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดดำเนินงาน ($\bar{X} = 2.84$) รองลงมาคือ ขาดการวิเคราะห์

ความต้องการจำเป็นด้านอุปกรณ์การเรียน และเครื่องใช้ในชีวิตรประจำวันของนักเรียน ($\bar{X} = 2.71$)

ปัญหาการให้บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของผู้บริหาร และครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดงบประมาณในการจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ ขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ ($\bar{X} = 3.22$)

ปัญหาการให้บริการทางสุขภาพอนามัยนักเรียน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาด้านการให้บริการทางสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องเวชภัณฑ์ ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมาคือขาดแคลนอาคารสถานที่ สำหรับดำเนินการให้บริการทางสุขภาพอนามัยแก่นักเรียน ($\bar{X} = 2.72$)

ปัญหาการให้บริการห้องสมุด ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการห้องสมุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนหนังสือ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ในการจัดบริการห้องสมุด ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมาคือ อาคารสถานที่สำหรับจัดบริการห้องสมุดยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.22$)

ปัญหาการให้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์ ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการโสตทัศนูปกรณ์ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรวมของผู้บริหารและครูอาจารย์ ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดคือ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ทางโสตทัศนูปกรณ์ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ อาคารสถานที่สำหรับจัดบริการทางโสตทัศนูปกรณ์ยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.56$)

ปัญหาการให้บริการแนะแนวและการสังคมสงเคราะห์ ผลจากการวิจัยพบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวและการสังคมสงเคราะห์ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ อาคารสถานที่สำหรับให้บริการแนะแนวยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมาคือ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดและดำเนินการ ($\bar{X} = 3.51$)

ปัญหาการประเมินผลงานฝ่ายบริการ ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลงานฝ่ายบริการ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดเครื่องมือ และวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมาคือ บุคลากรขาดการให้ความร่วมมือในการติดตามและประเมินผลงานบริหาร ($\bar{X} = 3.17$)

3.6 ปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัด และดำเนินงานด้านงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาการวางแผนงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดข้อมูลและระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เชื่อถือได้ ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาคือแผนงานกับการจัดสรรงบประมาณยังไม่สอดคล้องกัน ($\bar{X} = 3.35$)

ปัญหาการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดแคลนเครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อสำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.95$) รองลง

มาคือ ขาดการประสานงานเพื่อจัดและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.71$)

ปัญหาการให้บริการชุมชน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการชุมชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ยังไม่เพียงพอและเลือกอำนาจต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีภารกิจมากจึงไม่มีเวลาพอที่จะให้บริการชุมชน ($\bar{X} = 2.72$)

ปัญหาการรับความสนับสนุนจากชุมชน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการรับความสนับสนุนจากชุมชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ระบบการติดต่อสื่อสารและการคมนาคมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังไม่สะดวก ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือคนในชุมชนใกล้เคียงส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ($\bar{X} = 2.52$)

ปัญหาการเป็นผู้นำและพัฒนาชุมชน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ และพัฒนาชุมชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบดำเนินการ ($\bar{X} = 3.38$) รองลงมาคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 3.16$)

ปัญหาการประเมินผลงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ ระบุไว้สูงสุดคือ ขาดเครื่องมือและวิธีการในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมาคือขาดผู้ติดตามประเมินผลการจัดและดำเนินการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.18$)

อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จากการสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

1. สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนทุกฝ่าย หรือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศชายเป็นเพศที่ให้ความสนใจกับตำแหน่งทางการบริหารมากกว่าเพศหญิง ประกอบกับค่านิยมของสังคมไทยมักให้การยอมรับผู้บริหารเพศชายมากกว่าเพศหญิง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้เพศชายมีโอกาสดำรงตำแหน่งทางการบริหารมากกว่าเพศหญิง

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่อายุ 36-45 ปี มีอายุราชการ 16-20 ปี และดำรงตำแหน่งทางการบริหารมาเป็นเวลา 6-10 ปี เป็นส่วนใหญ่ แสดงว่าอยู่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร เป็นผู้ที่มีความชำนาญและมีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านวุฒิทางการศึกษา ผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่วุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่ง ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนดตำแหน่งของ ก.ค. ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการโรงเรียนต้องได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา หรือปริญญาวิชาชีพอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ (กรมสามัญศึกษา, 2525)

สำหรับภูมิลำเนาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกันกับจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ และพักอาศัยอยู่ในบ้านพักภายใน

โรงเรียน ลักษณะเช่นนี้ถือว่าเป็นการเอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เนื่องจากโรงเรียนศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประเภทอยู่ประจำกินนอน ผู้ทำหน้าที่ทางการบริหารจำเป็นต้องให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อการจัดและดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด เพราะนอกจากจะเป็นการสร้างความรู้สึกรักมั่นใจให้แก่นักเรียน และบุคลากรที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนตลอดเวลาแล้ว บางครั้งผู้หน้าที่ทางการบริหาร จำเป็นต้องอยู่ติดสนิทใจกับไขปัญหา ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ทุกเวลาในโรงเรียนประจำกินนอน

1.2 ครูอาจารย์ ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเพศหญิงให้ความสนใจกับอาชีพครูมากกว่าเพศชาย เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่เรียบง่ายและมีโอกาสที่จะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในท้องถิ่นซึ่งเป็นภูมิลำเนาของตนเองได้ และโดยลักษณะตามธรรมชาติแล้ว เพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนจึงเป็นไปได้มากกว่า เพศหญิงปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เพศชายมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้ค่อนข้างหลากหลายกว่าเพศหญิง จึงให้ความสนใจต่ออาชีพครูน้อยกว่าเพศหญิง ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่มีอายุ 31-35 ปี มีอายุราชการ 11-15 ปี ปฏิบัติหน้าที่มาเป็นเวลา 6-15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกันกับจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ พักอาศัยอยู่ในบ้านพักภายในโรงเรียน และมีอยู่จำนวนมากที่พำนักอยู่กับนักเรียนในหอพัก จะเห็นได้ว่าครูอาจารย์ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ยังเป็นคนหนุ่มสาว มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พอสมควร มีพื้นฐานความรู้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นครูอาจารย์ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ควรต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากลักษณะของนักเรียนทำให้โรงเรียน และงานของโรงเรียนมีความแตกต่างไปจากโรงเรียนปกติทั่วไป ดังนั้นลักษณะเฉพาะของครูอาจารย์จึงจำเป็นต้องสอดคล้องกันกับลักษณะของงาน เพราะจะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

2. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

2.1 ด้านการบริหารงานทั่วไป

โดยภาพรวมเกี่ยวกับการจัดและดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการจัดกิจกรรมดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปในเรื่องการจัดองค์การ การจัดระบบสารสนเทศและแผนงาน การบริหารงานบุคคล การจัดหาอาคารสถานที่ การจัดระบบการสื่อสาร และการคมนาคม ตลอดจนการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งนับได้ว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตระหนักในความสำคัญของการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานด้านการบริหารงานทั่วไปเป็นกลไกที่จะช่วยส่งผลให้งานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียนในด้านการจัดองค์การ กิจกรรมที่โรงเรียนจัดทำมากที่สุดคือ การจัดทำแผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งนับว่าตรงตามแนวคิดที่ว่า การจัดองค์การเป็นการจัดสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างอำนาจหน้าที่ การงาน บุคคล และทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการได้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ (สมพงษ์ เกษมสิน, 2526) ส่วนกิจกรรมด้านการจัดองค์การในลำดับรองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งก็เป็นลักษณะโดยทั่วไปขององค์การที่จะต้องกำหนดนโยบายไว้เป็นทิศทางในการดำเนินงานขององค์การ ในด้านการจัดระบบสารสนเทศและแผนงาน พบว่ากิจกรรมที่ดำเนินการจัดทำมากที่สุดคือ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รองลงมาคือ การติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามแผนงานและโครงการของโรงเรียน ซึ่งถือได้ว่ากิจกรรมที่โรงเรียนจัดทำสอดคล้องกับการให้ความสำคัญในเรื่องการวางแผนการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ทั้งนี้เพราะกรมสามัญศึกษามุ่งที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้โดยบรรลุตามนโยบาย และเป้าหมายของโรงเรียนโดยกรมสามัญศึกษากำหนดให้โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษา ส่วนในเรื่องของการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการของโรงเรียนนั้น เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้โรงเรียนทราบผลการดำเนินงานว่าได้บรรลุผลตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ (เอกชัย กัสสุพันธ์,

2533) สำหรับการบริหารงานบุคคลซึ่งพบว่ากิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำมากที่สุดคือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่มีความสำคัญ ต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติ และผู้บริหารควรต้องทราบถึงลักษณะของงานว่า งานอะไรที่ต้อง ปฏิบัติ ปฏิบัติอย่างไร มากน้อยเท่าใด และเพื่อวัตถุประสงค์อะไร (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525) ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น และพบว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อการพิจารณาให้แก่บุคลากรเป็นกิจกรรมรองลงมา จึงนับว่าโรงเรียนได้ดำเนินการ เกี่ยวกับการบริหารบุคคล สอดคล้องกับหลักการบำรุงรักษาบุคลากร ซึ่งผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดบำรุง รักษาให้บุคคลอยู่กับโรงเรียนให้นานที่สุด ตลอดเวลาที่อยู่กับโรงเรียนควรต้องให้บุคลากรทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด และบุคคลจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมจะต้องอาศัยสิ่งจูงใจ (ภิญโญ สาร, 2525) ส่วนในด้านการจัดอาคารสถานที่พบว่ากิจกรรมที่โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ดำเนินการจัดทำมากที่สุดคือ การดำเนินการก่อสร้าง ซ่อมแซม บำรุงรักษา และ พัฒนาอาคารสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารอาคารสถานที่ตามแนวคิดของเอกชัย กฤษพันธ์ (2527) ที่ว่า การบริหารอาคารสถานที่คือการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผน ดูแล บำรุงรักษา พัฒนาอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่สวยงามเหมาะสมกับสภาพการใช้งานอยู่เสมอ สำหรับการสื่อสารคมนาคมพบว่ากิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำมากที่สุดคือมีการจัดทำอุปกรณ์ การสื่อสาร และยานพาหนะให้เพียงพอกับความต้องการจำเป็นของโรงเรียน มีการควบคุมการ ใช้เครื่องมือและยานพาหนะของโรงเรียน จึงเป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความสะดวก คล่องตัวต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน และในด้านการประชาสัมพันธ์นั้นพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรง เรียน และมีการมอบหมายให้บุคลากรรับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนไว้อย่างชัดเจน เป็นไปตามหลักการที่ว่า การประชาสัมพันธ์มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนาสมาชิกที่ดีมีประสิทธิภาพให้แก่สังคม ประชาชนมีส่วนร่วมให้ความร่วมมือสนับสนุนโรงเรียนทั้งในด้านการเงิน อุปกรณ์ และความไว้วางใจ ในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาหาความรู้ในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในอันที่ จะแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับ การดำเนินงานของโรงเรียนให้ประชาชนทราบ เพื่อประชาชนจะได้ ให้ความสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

2.2 ด้านงานธุรการ

งานธุรการ นับเป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่ง ซึ่งจะช่วยเหลือเสริมให้ การปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ เป็นไปได้อย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ พบว่าโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์มีการจัดกิจกรรมดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการในเรื่องการวางแผนงานธุรการ งาน สารบรรณ งานการเงินและบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียนสถิติ และการประเมินผลงานธุรการ กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำในระดับมากทุกกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ ปฏิบัติของทางราชการ เฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเงินการบัญชี และการพัสดุ เพราะถ้าหากดำเนินการผิดพลาดหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบเกี่ยวกับการเงินและการพัสดุแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลเสียหายแก่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพินธ์ หน่อโพธิ์ทอง (2529) ที่วิจัย พบว่า การปฏิบัติภารกิจในโรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้บริหารมุ่งเน้นงานธุรการ การเงินและพัสดุ ดังนั้นการที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงานของฝ่ายธุรการ จัดทำ แผนปฏิบัติการและปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายธุรการ ดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ พิจารณา จัดสรรงบประมาณให้แก่งานและโครงการของฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน จัดทำหลักฐานการรับ- จ่ายเงินหรือหลักฐานอื่น ๆ ตลอดจนดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และมีการติดตามประเมินผลงานของฝ่ายธุรการ เพื่อพัฒนาปรับปรุงงานธุรการของโรงเรียนอยู่ เสมอ ย่อมส่งผลให้การบริหารงานธุรการดำเนินไปอย่างถูกต้องคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามโรงเรียนควรจะควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการของ โรงเรียน โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและเกิดการประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน หากโรงเรียน สามารถจัดดำเนินการด้านงานธุรการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเงินของโรงเรียนได้อย่าง โปร่งใสและมีประสิทธิภาพแล้ว นอกจากจะช่วยให้งานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปอย่างดี แล้ว ยังจะส่งผลถึงการลดปัญหาความแตกแยก และความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนได้อีก ทางหนึ่งด้วย

2.3 ด้านงานวิชาการ

สำหรับการจัดและดำเนินงานด้านงานวิชาการนั้น จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี พบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีการจัดกิจกรรมดำเนินงานด้านงานวิชาการในเรื่อง การวางแผนงานวิชาการ การจัดแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน การจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน การจัดทำทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการ กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำในระดับมากทุกกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี พบว่าโรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของฝ่ายวิชาการ และมีการเผยแพร่แผนงานโครงการ และกฎระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งนับว่าโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องการวางแผนการศึกษาของกรมสามัญศึกษา เนื่องจากการวางแผนจะช่วยให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะการวางแผนเป็นกระบวนการกำหนดทางเลือกที่จะดำเนินการในอนาคต เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์, 2524) จากการศึกษาวิจัยยังพบอีกว่า โรงเรียนมีการจัดแผนการเรียน โดยมุ่งหมายหลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร และได้ประสานแผนการเรียนกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่ว่า การจัดแผนการเรียนที่ดี จะต้องคำนึงถึงหลักสูตร ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา เป็นสิ่งซึ่งกำหนดแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2526) ในด้านการจัดทำตารางสอนพบว่า โรงเรียนจัดทำตารางสอนรวมประจำภาคเรียน และตารางสอนเฉพาะของครูเป็นรายบุคคล ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยให้ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน ดำเนินการจัดจัดการเรียนการสอนได้อย่างสะดวก ส่วนเรื่องการจัดครูเข้าสอน การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนจัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาให้ตรงตามวุฒิความรู้ และประสบการณ์อีกทั้งยังได้จัดครูอาจารย์ให้ทำการสอนแทนในกรณีที่มิ ครุลาหรือขาด หรือไปราชการ อย่างไรก็ตาม การที่โรงเรียนจะสามารถจัดครูเข้าสอนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพและปัญหาของโรงเรียนได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมเป็นผลมาจากการวางแผน

การวางตัวบุคคล หากผู้บริหารให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว ก็ย่อมจะทำให้การจัดครูเข้าสอนมีประสิทธิภาพ ส่วนเรื่องการจัดการเรียนการสอนนั้นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดทำมากที่สุดคือ การจัดทำแผนการสอนและโครงการสอนรายวิชา และจัดห้องเรียน จัดอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การเตรียมการสอนเป็นความจำเป็นกับผู้สอนทุกระดับ เพราะการวางแผนการสอนจำเป็นต้องเปลี่ยนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อจะช่วยให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กองการศึกษาพิเศษ, 2532) นอกจากนี้โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ยังได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนที่สำคัญคือ จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม และจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดที่ว่า หัวใจของความสำเร็จในการปรับปรุงการศึกษาอยู่ที่คุณภาพการสอน และวิธีสอน ซึ่งจะต้องปรับปรุงโดยใช้กระบวนการ วิธีการ และเทคนิคเฉพาะอย่าง ในเรื่องของการพัฒนาครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติการสอน พบว่าโรงเรียนมีการจัดประชุมครูประจำเดือน และจัดกิจกรรมนิเทศภายใน ซึ่งจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา ที่มุ่งให้โรงเรียนจัดให้มีกานนิเทศภายใน และจัดทำจัดหาเอกสารทางวิชาการ จัดฝึกอบรมครู ประชุมสัมมนาทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผลิตเอกสารทางวิชาการ มีการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยยึดคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นหลัก มีการสร้างเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลการเรียนตามจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา มีการจัดทำหลักฐานทะเบียนนักเรียน และดำเนินการประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการ โดยมีการตรวจหลักฐานการดำเนินงานวิชาการและวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ จะเห็นได้ว่าการจัดและดำเนินการด้านงานวิชาการของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สอดคล้องกับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาการศาสนา และวัฒนธรรมระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ของกรมสามัญศึกษา ที่ว่ากรมสามัญศึกษาจะเร่งพัฒนาคุณภาพของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

2.4 ด้านงานปกครอง

ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีการจัดกิจกรรมดำเนินงานเกี่ยวกับงานปกครองในเรื่อง การวางแผนงานปกครอง การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในโรงเรียน การส่งเสริมความเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียน การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยตามแนวนโยบายของกรมสามัญศึกษา นับว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้ความสำคัญต่องานปกครองมางานหนึ่ง ซึ่งพิจารณาจากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การจัดทำแผนงานและปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายปกครอง การกำหนดให้มีครูอาจารย์ทำหน้าที่ครูเวรประจำวัน การปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม และอบรมนักเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายปกครอง ซึ่งทั้งหมดเป็นงานที่เกี่ยวกับนักเรียนโดยตรง และสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การจัดดำเนินงานด้านงานปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้ความสามารถของตนเอง ย่อมจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของชาติ เพราะถ้าหากนักเรียนไม่อยู่ในระเบียบวินัย กระบวนการเรียนการสอนก็ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นโรงเรียนต่าง ๆ จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขการปกครองนักเรียนควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนเสมอ (กรมสามัญศึกษา, 2520)

2.5 ด้านงานบริการ

ผลจากการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มีการจัดกิจกรรมดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริการ ในเรื่องการวางแผนงานบริการ การจัดบริการหอพักนักเรียน การให้บริการทางโภชนาการ การให้บริการอุปกรณ์การเรียน และเครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน การให้บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ การให้บริการทางสุขภาพ การให้บริการห้องสมุด การให้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์ การให้บริการแนะแนวและการสังคมสงเคราะห์ และการประเมินผลงานบริการ

กิจกรรมที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ดำเนินการจัดทำในระดับมาก ส่วนใหญ่ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล และจัดทำแผนงานและโครงการของฝ่ายบริการ การจัดครูอาจารย์ให้ทำหน้าที่ดูแลนักเรียนประจำหอพัก การจัดบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ให้บริการอาหารแก่นักเรียน การแจกจ่ายอุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้าและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแก่นักเรียน การให้บริการนำค่าน้ำใช้ การให้บริการดูแลสุขภาพและการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันรักษาโรคติดต่อ การบริการให้ยืมหนังสือของห้องสมุด การดูแลสุขภาพซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ทางโสตทัศนูปกรณ์ การให้บริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ ตลอดจนการติดตามประเมินผลงานบริการ กิจกรรมการให้บริการต่างๆ เหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การอำนวยความสะดวก และการมีจิตใจรักที่จะให้บริการจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในหมู่บุคลากรได้มาก (เนพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 2529) อย่างไรก็ตามโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เป็นโรงเรียนที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ในลักษณะอยู่ประจำกินนอน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ดังนั้นการให้บริการของโรงเรียนจึงเป็นภารกิจสำคัญที่จะต้องจัดและดำเนินการ เพื่อดำเนินการให้บริการต่างๆ แก่เด็กด้อยโอกาสตามความเหมาะสม (กองการศึกษาพิเศษ, 2529) ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำทุกกิจกรรมล้วนครอบคลุมการให้บริการอย่างแท้จริง

2.6 ด้านการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน

โดยภาพรวมของการจัด และดำเนินงานด้านการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นั้น จากการศึกษาวิจัยในครั้งนั้นพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีการจัดกิจกรรมดำเนินงานด้านการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในเรื่อง การวางแผนงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน การรับความสนับสนุนจากชุมชน การเป็นผู้นำและพัฒนาชุมชนและการประเมินผลงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นโรงเรียนที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับชุมชน กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำในระดับมากได้แก่ การจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน การกำหนดให้มีอุดมการณ์ และสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน การบริการให้ข่าวสารข้อมูลความเคลื่อนไหวของโรงเรียนแก่ชุมชน การรับความร่วมมือ หรือการให้การสนับสนุนจากชุมชน การ

เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนการติดตามประเมินผลและนำผลการประเมินเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการบริหารงานชุมชน จากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการจัดทำนี้ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานได้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันทางการศึกษา ซึ่งนอกจากจะมีหน้าที่จัดการศึกษาแล้วยังมีหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้วย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา ผลกระทบของโรงเรียนต่อชุมชนคือความสามารถในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อคุณภาพของบุคคลในชุมชนนั้น ในขณะที่ตัวชุมชนก็มีผลกระทบต่อโรงเรียนเช่นกัน กล่าวคือ ในการจัดการศึกษาจะได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการสนับสนุนของชุมชน ถ้าหากชุมชนไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่ให้การสนับสนุน โรงเรียนก็ไม่สามารถจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงเป็นไปในลักษณะที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้นจะเห็นว่างานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งของโรงเรียน (กรมสามัญศึกษา, 2532)

3. ปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

3.1 ด้านการบริหารงานทั่วไป

จากสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ปรากฏในระดับมากได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่ กล่าวคือ อาคารเรียนและอาคารประกอบของโรงเรียนยังไม่เพียงพอ ชาวคณาจารย์และหอพักนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่กำลังอยู่ในระหว่างการขยายการศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งแต่เดิมเคยเปิดสอนเฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนั้นหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นด้านอาคารเรียน และอาคารประกอบต่าง ๆ ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะอาคาร

สถานที่ที่เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่ช่วยให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ก็ควรจะต้องมีข้อมูลที่ชัดเจนมีแผนพัฒนาในระยะยาว และแสวงหาโอกาสที่จะระดมสรรพกำลังจากชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งทางภาครัฐ และเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียน เพราะถ้าพิจารณาตามหลักการ และนโยบายของการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ย่อมมีความเป็นไปได้ที่โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และจากการวิจัยยังพบอีกว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดอุปกรณ์และเครื่องมือที่เหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่ในโรงเรียนที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชนบทห่างไกล มีเนื้อที่และอาณาบริเวณที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนเป็นจำนวนมาก และโดยนโยบายการจัดการศึกษาสงเคราะห์ที่มุ่งจัดการศึกษาโดยเน้นวิชาชีพเป็นสำคัญด้วยแล้ว จึงเป็นเหตุผลสำคัญ เหตุผลหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในเรื่องอุปกรณ์ และเครื่องมือที่จะใช้ในการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ เพื่อให้สภาพพื้นที่สามารถเอื้อประโยชน์ในการจัดการสอนวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

และในการวิจัยยังพบปัญหาในระดับมากเกี่ยวกับปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่จะปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เกือบทั้งหมด จัดการศึกษาแบบอยู่ประจำกินนอน ดังนั้นบุคลากรของโรงเรียนจะต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ตลอดเวลา และยิ่งโรงเรียนประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรมากเพียงใด ก็จะมีส่วนทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบันมีแรงกดดันมากยิ่งขึ้น และยิ่งในระยะปัจจุบัน โรงเรียนกำลังขยายการศึกษาถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา ยิ่งเห็นได้ชัดว่าปัญหาการขาดแคลนบุคลากรของโรงเรียน จะกระทบกระเทือนถึงสัมฤทธิ์ผลในการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ของโรงเรียน

นอกจากนี้ ในด้านการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนยังพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประสบปัญหา ซึ่งเป็นปัญหาในระดับปานกลางคือ ปัญหาการขาดการชี้แจงให้บุคลากรทราบถึงโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน และปัญหาการกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรไม่ชัดเจน ปัญหาดังกล่าวนี้ อาจมีผลสืบเนื่องมาจากปัญหาการขาด

แคลนบุคลากร ทำให้บุคลากรแต่ละคนต้องปฏิบัติหน้าที่หลายหน้าที่ มีบทบาทหลายบทบาทในเวลาเดียวกัน เช่น ในขณะที่เป็นครูผู้สอน อาจต้องทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการ หรือเป็นครูประจำหอพัก เป็นต้น การปฏิบัติหน้าที่หลายอย่างในเวลาเดียวกัน อาจทำให้บุคลากรมีความสับสน แต่อย่างไรก็ตาม โทศล วิฑิยดิษฐ์ (2520) ได้วิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนมากยังไม่มีกำหนดตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และจัดคนเข้าดำรงตำแหน่งให้ถูกต้องตามหลักการ ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาพื้นฐานที่จะพอกพูนปัญหาอื่น ๆ ให้จะตามมาอีกมากมายในอนาคต ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นที่แท้จริงของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ แล้วดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาก่อนจะกลายเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนต่อไป สำหรับปัญหาที่ปรากฏในระดับปานกลาง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ค้นพบก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับการขาดการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน ปัญหาขาดเครื่องมือและระบบการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสม ปัญหาขาดงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนาบุคลากร ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วไปในองค์กรของรัฐ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรต้องหาทางป้องกันก่อนที่จะลุกลามเป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างรุนแรงต่อไป

3.2 ด้านงานธุรการ

จากสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานธุรการของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีปัญหาด้านงานธุรการ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ผู้บริหารและครูเห็นตรงกันมากที่สุด เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ ควรที่จะนำมาอภิปรายไว้ในที่นี้คือ ในด้านการเงินและบัญชี โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการกำกับติดตาม และควบคุมทางการเงินและบัญชีของโรงเรียนยังไม่เหมาะสม อาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอ และบุคลากรที่มีอยู่ปัจจุบันก็ต้องทำหน้าที่หลายหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินของโรงเรียนขาดความเป็นระบบ ซึ่งผู้บริหารสมควรต้องให้ความสนใจและวางแนวทางในการกำกับติดตามและควบคุมการดำเนินงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชีของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไป

ตามหลักความถูกต้อง หลักความถูกต้อง หลักประหยัด หลักประโยชน์ และหลักเปิดเผยและไว้วางใจ (กีรวุฒิ ประทุมพนวัฒน์, 2529)

3.3 ด้านงานวิชาการ

จากสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานวิชาการของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับงานวิชาการในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจสมควรที่จะนำมาอภิปรายไว้ในที่นี้คือ ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน ในเรื่องการขาดแคลนครูผู้ปฏิบัติการสอน ครูอาจารย์แต่ละคนมีภาระหน้าที่มาก และปัญหาการโยกย้ายครูอาจารย์ในโรงเรียนบ่อยทำให้ประสบปัญหาในการจัดครูเข้าสอน อาจเป็นไปได้ว่าปริมาณงานหรือภาระหน้าที่ของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มากกว่าโรงเรียนปกติทั่วไป มีส่วนทำให้ครูอาจารย์รู้สึกว่ามันเกินไป เมื่อมีโอกาสโยกย้ายออกจากโรงเรียนได้ ก็มักจะย้ายออกทันที ทำให้ครูอาจารย์ที่ยังเหลือต้องรับภาระหนักเพิ่มขึ้นไปอีก อีกทั้งในการคัดเลือก หรือสอบบรรจุเข้ารับราชการนั้น ผู้สมัครสอบส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือลักษณะงานของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มาก่อน เพราะกองการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการคัดสรรบุคคลเข้ารับราชการในโรงเรียน ทำให้ครูอาจารย์จำนวนหนึ่ง จำใจต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีทางเลือก อย่างไรก็ตาม การคัดเลือกครูอาจารย์เข้าปฏิบัติงาน ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นั้นโรงเรียนควรมีบทบาทในการพิจารณาคัดเลือก หรือหน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาบุคลากรเข้าปฏิบัติควรให้ข้อมูลเบื้องต้นตรงตามความเป็นจริง และในการพิจารณาบุคลากรควรคำนึงถึงภูมิฐานะที่อยู่อำเภอหรือจังหวัดเดียวกันกับที่โรงเรียนตั้งอยู่

3.4 ด้านงานปกครอง

จากสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานปกครองของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่าโรงเรียนศึกษา

สงเคราะห์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับงานปกครองในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ สัมควรที่จะนำมาอภิปรายไว้ในที่นี้ คือ โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรขาดการให้ความร่วมมืออย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในการส่งเสริมความมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม ของนักเรียน สอดคล้องกับ วินัย จินดาวรรณ (2523) ที่วิจัยพบว่า ครู อาจารย์ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่ตนไม่ได้รับมอบหมาย ปัญหานี้เน้นว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ก็คือ เป็นผู้มีวินัย มีลักษณะของผู้นำที่สามารถจะกลับไปเป็นผู้นำของชุมชน (กองการศึกษาพิเศษ, 2529) ดังนั้น บุคลากรที่เข้าปฏิบัติงานในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ควรต้องรับรู้ถึงบทบาทของตนเอง ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากการเป็นครูอาจารย์ในสถานศึกษาในลักษณะอื่น โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมที่จะดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ อีกทั้งการดำเนินงานของทุกฝ่ายจะต้องประสานสัมพันธ์กันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะการปลูกฝังความเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม และจริยธรรมนั้น จะต้องอาศัยเวลา และวิธีที่เหมาะสม โรงเรียนจะต้องประสานงานกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความร่วมมือในการพัฒนาหรือแก้ไข ปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.5 ค่านิยมบริการ

จากสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานบริการของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับงานบริการในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ สัมควรนำมาอภิปรายไว้ในที่นี้คือปัญหาการขาดแคลนหอพักนักเรียน เนื่องจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นโรงเรียนประเภทอยู่ประจำกินนอน โดยรับเด็กด้อยโอกาสจากท้องถิ่นห่างไกลเข้ามาอยู่ประจำกินนอนในโรงเรียน ดังนั้น หอพักหรือที่พักอาศัยซึ่งโรงเรียนมีหน้าที่จัดบริการแก่นักเรียนจึงเป็นเรื่องจำเป็น สภาพที่อยู่อาศัยที่แออัด และไม่ถูกสุขลักษณะย่อมมีผลต่อสุขภาพทั้งทางร่างกาย และจิตใจของผู้อยู่อาศัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นที่แท้จริงของ

โรงเรียน แล้วดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างหอพักนักเรียนให้เพียงพอต่อความจำเป็น นอกจากนี้ ปัญหาที่น่าสนใจมากปัญหาหนึ่งก็คือ ปัญหาด้านการแนะแนว ซึ่งโรงเรียนควรต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะงานแนะแนวมีความสำคัญต่อเด็กโดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากนักเรียนทั่วไป จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่มีอาคารสถานที่สำหรับดำเนินการจัดบริการ ขาดงบประมาณในการจัดและดำเนินการ ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูล ขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องและขาดการประสานเพื่อให้เกิดการสนับสนุนส่งเสริม ปัญหาดังกล่าวหากพิจารณาโดยรวม ๆ ก็คือ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ยังไม่มีระบบการดำเนินงานในการให้บริการแนะแนวอย่างเหมาะสม โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องร่วมมือกันในการพัฒนาปรับปรุงงานแนะแนวของโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาให้แก่เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งอันที่จริงโรงเรียนมีความใกล้ชิดอยู่กับนักเรียนตลอดเวลา ดังนั้น หากโรงเรียนจัดระบบให้เหมาะสม ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมจะเป็นไปได้ว่า ปัญหาเกี่ยวกับการแนะแนวของโรงเรียนจะลดลง

3.6 ดำเนินงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน

จากสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการจัดและดำเนินงานด้านงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พบว่าโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีปัญหาเกี่ยวกับงานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจและสมควรนำมาอภิปรายไว้ในที่นี้คือ ปัญหาการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน มีปัญหาในเรื่องโรงเรียนขาดแคลนเครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์ในการผลิตสำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกียรติประวัติและชื่อเสียงของโรงเรียน ในเรื่องนี้ หากโรงเรียนสามารถที่ดำเนินการได้ ก็จะเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น แต่การประชาสัมพันธ์โรงเรียนนั้น โรงเรียนอาจดำเนินการได้หลายวิธี ผู้บริหารและครูอาจารย์ควรต้องพิจารณาร่วมกันที่จะเลือกวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกียรติประวัติและชื่อเสียงของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียน ในส่วนของปัญหาการขาดการประสานงานเพื่อให้มีการจัดและดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เนื่อง เป็นปัญหาที่ผู้บริหารควรต้องให้ความสนใจปัญหาหนึ่ง เพราะการดำเนินการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับของชุมชนนั้น การได้รับการส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ย่อมจะช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับปัญหาการให้บริการชุมชน ซึ่งโรงเรียนชาควิสต์ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ เพื่อให้บริการแก่ชุมชนอย่างเพียงพอนั้น โรงเรียนควรต้องสร้างความสำเร็จที่แก่ชุมชน เพราะโรงเรียนเป็นของประชาชน รัฐจัดตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน (ภิญโญ สาธร, 2516) หากประชาชนเข้าใจถึงปัญหาความขาดแคลนของโรงเรียน ชุมชนอาจร่วมมือกันให้การสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน และสิ่งที่ชุมชนสร้างสรรค์ให้แก่โรงเรียน ชุมชนก็จะได้รับบริการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อย่างสะดวกขึ้น อย่างไรก็ตาม บุคลากรทุกคนในโรงเรียนควรต้องตระหนักใน ความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและแสวงหาโอกาสที่ทำให้โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากลักษณะงานของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีลักษณะที่แตกต่างไปจากโรงเรียนปกติทั่วไป ดังนั้นการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในโรงเรียน ควรพิจารณาเฉพาะ โดยในโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรต้องกำหนดคุณลักษณะเฉพาะดังกล่าวไว้ชัดเจน สอดคล้องและมีความเหมาะสมกับลักษณะของงานในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ อีกทั้งจะต้องให้ผู้ที่ประสงค์จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนได้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะงาน สภาพที่ต้องเผชิญในขณะที่เข้าปฏิบัติงานในโรงเรียน เพราะกระบวนการพิจารณาบุคลากรเข้าปฏิบัติงานจะเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาบุคลากรในเวลาต่อมา โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างแท้จริง มีขวัญกำลังใจที่จะสร้างสรรค์งานต่าง ๆ ของโรงเรียนอยู่เสมอ ดังเช่นที่ สมมิตร หนูไพโรจน์ (2518) ได้วิจัยเรื่องงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกองการบริหารส่วน

จังหวัดในภาคใต้ พบว่า การจัดสวัสดิการให้แก่ครูกระทำได้น้อย บุคลากรได้รับการบำรุงรักษาได้น้อย ซึ่งบุคลากรควรได้รับการบำรุงรักษา โดยการเพิ่มสวัสดิการให้มากขึ้น ให้เกิดความเท่าเทียมกับข้าราชการหน่วยงานอื่น จะเป็นการรักษาบุคลากรไว้ไม่ให้โอนย้ายไปยังหน่วยงานอื่นได้

2. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ควรต้องพยายามแสวงหาโอกาสที่จะให้ชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งใน และนอกประเทศเข้ามามีบทบาทในการให้การสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้นอีกทางหนึ่ง เพราะปัจจุบัน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ส่วนใหญ่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยใช้งบประมาณของทางราชการแทบทั้งหมด ซึ่งน่าจะมีความเป็นไปได้มากกว่า ลักษณะของเด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียนจะได้รับความสนใจต่อองค์กร หรือผู้มีจิตศรัทธาที่จะให้ความช่วยเหลือต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

3. จากการวิจัยพบว่าปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนประสบปัญหาหลัก 5 ประการ คือ ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ปัญหาขาดแคลนอาคารเรียน หอพัก บ้านพักครูปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลัง ปัญหาการขาดข้อมูลที่มีประสิทธิภาพเพื่อการวางแผน ปัญหาการขาดเครื่องมือและวิธีการในการติดตาม ประเมินผลงาน และการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดและดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งพิจารณาแก้ไขและป้องกันปัญหา ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

การเพิ่มงบประมาณ

หน่วยงานที่หน้าที่พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ควรประสานงานกับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาและความต้องการจำเป็นที่แท้จริงของแต่ละโรงเรียน โดยคำนึงถึงนโยบายและแผนงานระยะยาวทั้งในระดับโรงเรียน

และระดับกรม ไม่ควรเร่งขยายปริมาณงานของโรงเรียนในระยะที่โรงเรียนและหน่วยงานที่รับผิดชอบยังไม่มีความพร้อม กรมสามัญศึกษาควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตามสภาพความจำเป็นอย่างเพียงพอ โดยเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ การพิจารณาค่าใช้จ่ายรายหัวแก่นักเรียนควรพิจารณาจัดสรรให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และการจัดสรรงบประมาณหมวดค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ของครูอาจารย์ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ประเภทอยู่ประจำกินนอน ควรอยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับปริมาณงาน ทั้งนี้เพื่อให้ครูอาจารย์มีขวัญและกำลังใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ

การเพิ่มอัตรากำลังและเพิ่มการพัฒนาบุคลากร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาจัดสรรอัตรากำลังให้แก่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ควรหาแนวทางเพิ่มอัตรากำลังให้แก่โรงเรียนตามความเหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โรงเรียนควรประสานงานกับกลุ่มโรงเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้กว้างขวางขึ้นทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และอื่นๆ โดยเน้นการนำระบบการทำงานเป็นกลุ่มมาใช้ ควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างจริงจัง และมีการควบคุมติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการแก้ปัญหาระยะยาว ควรพิจารณาจัดสรรอัตรากำลังให้ตรงกับงาน และควรให้มีอัตรากำลังครบทุกงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนแต่ละขนาด ควรพิจารณาเพิ่มจำนวนผู้ช่วยผู้บริหาร โดยคำนึงถึงเกณฑ์ของงาน ไม่ใช่ใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียน ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้าน โดยกำหนดแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับงบประมาณและความจำเป็นของโรงเรียน

พัฒนาระบบสารสนเทศและการวางแผน

ปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันก็คือ ความก้าวหน้าของระบบสารสนเทศและการวางแผน จุดอ่อนอย่างหนึ่งของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือโรงเรียนขาดระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กองการศึกษา

พิเศษ และกรมสามัญศึกษา ควรเร่งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการวางแผนโดยการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการวางแผน ควรมีการจัดระบบเครือข่ายข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศให้เชื่อมโยงกันระหว่างโรงเรียน จังหวัด กรม และหน่วยงานภายในของแต่ละหน่วยงาน ให้เกิดความคล่องตัว และพร้อมที่จะใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ กรมควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การวางแผนและประเมินผล การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานและประการสำคัญ ควรต้องจัดสัมมนาฝึกอบรมบุคลากรของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานด้านข้อมูลสารสนเทศและการวางแผน ให้มีแนวคิดที่ตรงกันและตระหนักในความสำคัญของการจัดระบบสารสนเทศและการวางแผน

พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล

ปัญหาสำคัญของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์คือ ขาดเครื่องมือ วิธีการในการติดตาม ประเมินผลงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน นับเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนงานของโรงเรียน เพราะสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนที่เป็นจริงจะปรากฏขึ้นได้อยู่ที่วิธีการ เครื่องมือ และกระบวนการในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต้องเร่งหาทางที่จะพัฒนาเครื่องมือ และวิธีการประเมินผลให้เหมาะสม และสอดคล้องความจำเป็นของโรงเรียน ทั้งนี้อาจดำเนินการโดยการประสานงานกับสถาบันทางการศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยไปให้การอบรมเผยแพร่เทคนิควิธีการ และเครื่องมือในการประเมินผลให้แก่บุคลากรในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน

4. เพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างแท้จริง หากกรมสามัญศึกษามีความพร้อมเรื่องงบประมาณและอัตราค่าจ้าง กรมสามัญศึกษาควรพิจารณาขยายการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ให้มีโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ประจำอยู่ในทุกจังหวัดอย่างน้อย จังหวัดละ 1 โรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่ให้การช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาในท้องถิ่นที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบของสถานศึกษาในสังกัดอื่น

5. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานโดยเฉพาะ ซึ่งมีในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา วางแผนและพัฒนาส่งเสริมการจัดการศึกษาสงเคราะห์ เป็นองค์การหลักและเป็นแกนกลางในการประสานความร่วมมือจากภาครัฐบาล และเอกชน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ อีกทั้งจะช่วยให้การจัดการศึกษาสงเคราะห์เกิดเอกภาพ สันองต่อความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของชุมชน และองค์การเอกชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากร สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา